

17. december 2024
Side 1 af 5

Svar på 10-dages forespørgsel fra DD til Børn og Unge om institutionspladser i Lisbjerg

Byrådsmedlem Jakob Søgaard Clausen, Danmarksdemokraterne, har 6. december 2024 fremsendt en forespørgsel om institutionspladser i Lisbjerg. Børn og Unges besvarelse fremgår nedenfor.

A. Hvorfor er byggeriet af en daginstitution på Thomas Windings Gade i Lisbjerg blevet udsat til 2028 og hvornår er byrådet orienteret herom?

SVAR: Børn og Unge har været i dialog med Aarhus Ejendomme om baggrunden for udsættelsen.

Byrådet vedtog den 2. februar 2022 ny dagtilbudskapacitet i Malling og Lisbjerg. Indstillingen omfattede bl.a. seks dagtilbudsgrupper på en grund ved Thomas Windings Gade i Lisbjerg. Projektet var i indstillingen sat til ibrugtagning i 2025.

Flere faktorer har spillet ind i forhold til udsættelsen, herunder afklaring af geografisk placering, samarbejdet med rådgiver samt overholdelse af budget.

I samarbejdet med rådgiveren var det ikke muligt at nå frem til en fælles opfattelse af prisniveauet for daginstitutionen. Efter rådgiverens opfattelse var det ikke muligt at lave en daginstitution, der kunne opfylde byggeprogrammet uden en stor tillægsbevilling.

Aarhus Kommune delte ikke denne opfattelse og kunne heller ikke acceptere et byggeri, der kun delvist opfyldte formålet. Derfor måtte man gå ud af samarbejdet med rådgiver og udsætte byggeriet.

I februar 2023 afsøgte Børn og Unge mulighederne internt for at oprette en forløber til den nye institution på Thomas Windings Gade, da man på det tidspunkt oplevede pres på dagtilbudspladserne i Lisbjerg. I april 2023 viste behovet for en forløber sig ikke at være aktuelt alligevel på baggrund af pladsbehovet i og omkring Lisbjerg. Det blev bekræftet i pladsbehovsprognosen for 2024 efter at de nye garantidistrikter var trådt i kraft.

Pladsbehovet opgøres inden for hvert skoledistrikt og samlet set inden for hvert af de tre garantidistrikter. For Lisbjerg betyder det, at selvom der er et større pladsbehov end der er kapacitet til i Lisbjerg, så er der tilstrækkeligt

BØRN OG UNGE

Administration og Rådgivning
Aarhus Kommune

Sekretariat-Grøndalsvej
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 51 57 67 42

Sag: EMN-2024-035109
Dokumentnummer: 13547499

Sagsbehandler:
Flemming Staub

med kapacitet i garantidistriktet til at imødekomme den samlede efterspørgsel efter pladser (pladsbehovet) på tværs af skoledistrikterne i garantidistrikt Nord.

17. december 2024
Side 2 af 5

Dagtilbudskapaciteten i Lisbjerg indgik i Anlægseftersynet som var en del af byrådets beslutninger om Budget 2025. Konkret fremgik det af Bilag 4.1, at nybyggeriet af en 6-gruppers institution var på pause grundet udvikling i pasningsbehovet. Udskydelsen er således byrådsgodkendt i forbindelse med Anlægseftersynet.

B. Hvordan hænger det sammen, at rådmanden forklarer det udsatte daginstitutionsbegyndelse på Thomas Windings Gade i Lisbjerg med, at der aktuelt ikke mangler pladser i garantidistriktet, når byrådet har godkendt økonomi til projektet helt tilbage i februar 2022, mens de nye garantidistrikter først blev ændret over to år senere?

SVAR: Jf. svaret på spørgsmål A ovenfor, var det i løbet af 2022 ikke muligt at nå til frem til et endeligt projekt indenfor den bevilgede ramme.

Projektet måtte således i første omgang udsættes og er senest i forbindelse med den politiske aftale om anlægseftersyn blevet udskudt til en forventet ibrugtagningsdato i 2028, da der ikke på garantidistriktsniveau kan dokumenteres et behov før 2028.

Det skal i den forbindelse nævnes, at uagtet om Lisbjerg befinder sig i det nye garantidistrikt – Garantidistrikt Nord, eller det gamle garantidistrikt, Garantidistrikt Randersvej, ville der ikke aktuelt kunne dokumenteres et behov på garantidistriktsniveau.

Overgangen til de nye garantidistrikter har dermed ikke konkret betydning for muligheden for udbygning Lisbjerg i denne sammenhæng, men det kan ikke udelukkes, at det vil få betydning for udbygningsbehovet på sigt i andre distrikter eller i Lisbjerg.

C. Hvad bliver der kigget på af alternative og/eller midlertidige løsninger for at skaffe flere daginstitutionspladser i Lisbjerg, hvis man holder fast i først at bygge Thomas Windings Gade-daginstitutionen færdig til 2028?

SVAR: På baggrund af dialog mellem Børn og Unge og Teknik og Miljø af søger Aarhus Ejendomme aktuelt en placering i allerede eksisterende bygningsmasse, som alternativ til nybyg.

17. december 2024
Side 3 af 5

Såfremt det er en mulighed at anvende eksisterende bygningskapacitet, vil der være en vis fleksibilitet i forhold til tidligere ibrugtagning, hvis der er politisk opbakning til at etablere en institution i Lisbjerg før oprindeligt planlagt. Der forventes en afklaring på dette senest i januar 2025.

På den korte bane kan der eventuelt også være muligheder i at udnytte den eksisterende ledige kapacitet i Elev (Løvsstikken). Her er der mulighed for at anvende eksisterende ledig bygningsmasse.

Der er p.t. ingen dagplejere i Lisbjerg, og antallet i hele byen har været fallende igennem længere tid. Det er ligeledes svært at rekruttere nye.

I en årrække har der været fokus på at udvide dagplejen i takt med byens vækst. For at tiltrække nye dagplejere er der iværksat rekrutteringsinitiativer, herunder:

- Stillingsopslag aktivt frem til 8. januar 2024 med planer om gentagne opslag i foråret.
- Flyer-kampagne rettet mod sociale medier og lokale institutioner.
- Pjece med information om dagplejerollen, delt på kommunens hjemmeside og i kirker, som har kontakt med nye familier.

Gennem årene er der implementeret initiativer for at fremme dagplejen, herunder:

- Organisatorisk styrkelse (2006-2013) med fokus på synlighed, fleksibilitet og integration i institutionsafdelinger.
- Markedsføringskampagner (2011) og pilotprojekter (2016) for at øge efterspørgsel og rekruttering.
- Analyse af økonomi og struktur (2019-2020), som førte til en omorganisering i 2022, hvor dagplejen blev ændret fra et 0-6-års til et 0-4-års tilbud.

Kommende tiltag og faglige overvejelser:

- Ny organisering: Forslag om en samlet bydækkende enhed for dagplejen skal fremsættes inden sommer 2025.
- Elevoplæring: Pædagogiske assistentelever får mulighed for oplæring i dagplejen for at skabe interesse for faget. Erfaringerne evalueres med henblik på en permanent ordning.

D. Det forlyder, at normeringerne nu er hævet i daginstitutionerne i Lisbjerg som et lille bidrag til at afhjælpe den lokale venteliste på pladser. Men hvis prognoserne holder, og den næste daginstitution i Lisbjerg allerede fyldes op kort efter åbningsdagen i 2028, skal borgerne i Lisbjerg så forvente en permanent forøgelse af normeringen i byens daginstitutioner sammenlignet med i resten af kommunen?

17. december 2024
Side 4 af 5

SVAR: Nej, det er ikke muligt permanent at have flere børn i en institution, end normeringerne og kvadratmeterne tilsiger. Ved pres på plads i vuggestuerne kan Pladsanvisningen tage intervalpladser i brug. Det betyder, at der i en begrænset periode kan være 13 børn på en stue i stedet for de normerede 12, der som udgangspunkt er gældende for en vuggestue (nogle vuggestuer har dog en højere normering, hvis kapaciteten og dermed kvadratmeterne er til det).

Der er dog tale om en begrænset periode og man kan ikke køre med 13 børn pr. stue på længere sigt eller permanent, medmindre der er tale om en bygning, der har de nødvendige kvadratmeter til det.

I børnehaverne er der vippemodellen, det betyder, at pr. 1/8 må der kun være indmeldt 90% af normeringen i en børnehave, pr. 1/2 rammer vi 100% og pr. 1/7 110%, for så derefter at falde til 90% igen, når skolebørnene går ud. Når der er pres på børnehaverne kan vi i nogle tilfælde "vippe hurtigere op", dvs. komme op på fx de 100% før 1. februar, hvis Pladsanvisning kan se, at det på sigt vil udligne sig, fx ved der ikke er så mange på ventelisten til februar som til december, men som sagt skal institutionerne altid være nede på de 90% igen til skolestart. Der er således heller ikke her tale om en permanent opnormering.

Ved intervalpladser og hurtigere vip er det Pladsanvisningen, der tager stilling på kort sigt. Ved permanente opnormeringer, fx hvis man ønsker at tage et tomt grupperum i en institution i brug eller vil udbygge, er der tale om et samarbejde mellem Pladsanvisningen og Aarhus Ejendomme.

Ved en permanent opnormering af en institution skal kravene til kvadratmeter og pædagogisk personale fortsat overholdes. Det betyder, at det med andre ord ikke er muligt at have flere børn ind i institutionerne i Lisbjerg, kvadratmeter- og personalemæssigt, og institutionerne vil derfor ikke (permanent) kunne have en højere normering end andre institutioner i Aarhus.

E. Byudviklingen i Lisbjerg og projektøkonomien forbundet med denne drives af MTM. Det forlyder, at der er en sag, hvor MTM er i gang med at hjælpe MKB med at afholde udgifter til en kunstgræsbane for at sikre byudviklingens interesser. Vil rådmanden undersøge, om der på samme måde kan findes en model, hvor MTM og projektøkonomien for Lisbjerg kan hjælpe med at afholde udgifter for MBU til det aktuelle daginstitutionerbyggeri i Lisbjerg, som vel også må siges at være et afgørende tiltag for at sikre byudviklingens interesser?

SVAR: Børn og Unge undersøger gerne mulighederne for at tilbyde flere lokale dagtilbudspladser til at imødekomme familierne i Lisbjerg jf. også svaret

på spørgsmål C. Der er dog allerede afsat økonomi til at bygge en daginstitution, der kan stå klar i 2028.

17. december 2024

Side 5 af 5

Samtidig er Børn og Unge opmærksom på byrådets beslutning om opfyldelse af pasningsgarantien i tre garantidistrikter og de rammer, som det indebærer i forhold til hvornår der kan opføres dagtilbudspladser. Ligeledes er Børn og Unge opmærksom på byrådets opdrag om at optimere anvendelsen af kommunens kvadratmeter og hensynet til klimaet.

F. Besidder MBU analyser af, hvordan lange transporttider til daginstitutioner påvirker forældrenes daglige tidsforbrug og arbejdsudbud?

SVAR: Nej, Børn og Unge har ikke analyser af transporttidernes indflydelse på tidsforbrug og arbejdsudbud. Forud for Byrådets beslutning om ændringen af pasningsgarantien blev der set på hvilket afstandskrav, der skulle til for at gøre det muligt at opfylde pasningsgarantien i Aarhus Kommune. Afstandskravet var 20 km, og det blev udmøntet i tre garantidistrikter.

Med venlig hilsen

Thomas Medom
rådmand

/

Tanja Nyborg
direktør